

Tiilikkajärven kansallispuiston järjestyssääntö - lausuntoversio

Vahvistettu

Lainvoimainen

Pinta-ala (ha)

7 224

josta vesialuetta (ha)

316

Sijainti

Maakunta	Kunta
Kainuun maakunta	Sotkamo
Pohjois-Savon maakunta	Rautavaara

Perustamissäädökset

Säädöksen nimi	Säädöksen numero
Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi	674/1981
Ympäristöministeriön päätös alueen liittämisessä Tiilikkajärven kansallispuistoon	268/1986
Ympäristöministeriön päätös alueiden liittämisestä Tiilikkajärven kansallispuistoon	1063/1992
Laki Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta	519/2023
Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta	522/2023

Alueen suojelun perusteet

Tiilikkajärven kansallispuisto on yleiseksi nähtävyydeksi tarkoitettu luonnonsuojelualue, jonka tehtävänä on säilyttää Ylä-Savon alkuperäistä, erämaista metsä-, suo- ja vesiluontoa. Kansallispuisto tarjoaa mahdollisuuksia retkeilyyn, opetukseen ja tutkimukseen.

Yleistä

Metsähallitus on luonnonsuojelulain (9/2023) 58 § nojalla antanut tämän Rautavaaran ja Sotkamon kunnassa sijaitsevan Tiilikkajärven kansallispuiston käyttäjiä koskevan järjestyssäännön. Kansallispuisto on perustettu vuonna 1981 annetulla lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981) ja sitä on laajennettu ympäristöministeriön päätöksellä alueiden liittämistä Tiilikkajärven kansallispuistoon (268/1986 sekä 1063/1992) sekä lailla Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta (519/2023).

Alue kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Sitä koskevat luonnonsuojelulain 5 luvun säännökset, joiden mukaan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Tämä järjestyssääntö sisältää ne määräykset ja ohjeet, jotka alueella kävijöiden tulee tietää ja tuntee. Järjestyssääntöön on otettu eri laeista johtuvia määräyksiä, jotka koskevat alueen käyttäjiä. Järjestyssäännössä on myös määräyksiä, jotka Metsähallitus on kansallispuiston hallinnosta vastaavana viranomaisena ja maanhaltijan ominaisuudessa oikeutettu ja velvollinen antamaan.

Järjestyssäännön määräykset noudattavat periaatteita, jotka on esitetty vahvistetussa Tiilikkajärven kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Kansallispuiston alueen muodostavat perustamislain liitekarttaan merkityn rajauksen sisällä olevat valtion omistamat maa- ja vesialueet sekä kansallispuistoon myöhemmin liitetyt alueet. Tämä järjestyssääntö koskee myös mahdollisia muita alueita, jotka liitetään kansallispuistoon tämän järjestyssäännön vahvistamisen jälkeen.

Tällä päätöksellä kumotaan Metsähallituksen 11.3.1988 antama Tiilikkajärven kansallispuiston järjestyssääntö.

Luonnonsuojelusäädökset

- Luonnonsuojelulaki (9/2023)
- Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi 674/1981
- Ympäristöministeriön päätös alueen liittämistä Tiilikkajärven kansallispuistoon (268/1986)
- Ympäristöministeriön päätös alueiden liittämistä Tiilikkajärven kansallispuistoon (1063/1992)
- Laki Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta (519/2023)
- Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta (522/2023).

Muu lainsäädäntö

Yllä mainittujen lisäksi järjestyssääntöön on otettu alueen käyttäjiä koskevia määräyksiä seuraavista säädöksistä:

- järjestyslaki (612/2003)
- jätelaki (646/2011)
- kalastuslaki (379/2015)
- kokoontumislaki (530/1999)
- metsästyslaki (615/1993)

- muinaismuistolaki (295/1963)
- pelastuslaki (379/2011)
- maastoliikennelaki (1710/1995)
- laki Metsähallituksesta (234/2016).

Säädöspohjaiset yleiset kiellot

Tiilikajärven kansallispuistossa on kielletty:

- 1) rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 2) sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 3) luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen (luonnonsuojelulaki 49 §)
- 4) roskaaminen (jätelaki 72 §)
- 5) muita ihmisiä häiritsevän toiminnan harjoittaminen (järjestyslaki 3 §)
- 6) kiinteiden muinaisjäännösten tai raunioiden vahingoittaminen (muinaismuistolaki 1 §)
- 7) koirien tai muiden kotieläinten pitäminen irrallaan lukuun ottamatta metsästyksen yhteydessä käytettäviä koiria (metsästyslaki 53 §, luonnonsuojelulaki 49 §)
- 8) muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan, eliölajien säilymiseen taikka alueen perustamistarkoitukseen (luonnonsuojelulaki 49 §).

Edellä mainittujen lisäksi ovat voimassa muista säädöksistä ja kulloinkin voimassa olevista viranomais määräyksistä johtuvat kiellot.

Muut kiellot ja määräykset

Järjestyssäännöllä annettavat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Leiriytyminen	Leiriytyminen on sallittu tilapäisesti vain sitä varten osoitetuilla paikoilla. Leiriytyminen on sallittu Uiton kämpän pihapiirissä, kämpän vuokranneille asiakkaille.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Liikkuminen	Eliölajien ja luontotyyppien säilyttämiseksi Kalmoniemen ja Pohjoisniemen rajoitusosalla liikkuminen ja maihinnousu on sallittu 1.5.–31.10. vain merkityillä reiteillä ja alueilla. Rajoitusosat ja reitit on esitetty järjestyssäännön liitekartassa.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Liikkuminen	Liikkuminen on sallittu seuraavin rajoituksin: Linnuston pesimärauhan turvaamiseksi liikkuminen ja miehittämättömien ilma-alusten (droonit) lennättäminen on kielletty 15.4.–15.7. Sarvisuon, Alussuon, Honkasuon Tiilikan lintuluotojen, Ryttylahden ja Rytyniemen sekä Rytysuon–Hietasuon rajoitusosilla. Rajoitusosat on esitetty järjestyssäännön liitekartassa.	Luonnonsuojelulaki 56 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Pyöräily	Pyöräily on sallittu vain merkityillä reiteillä lukuun ottamatta Pumpulikirkon reittiä, jossa pyöräily on kielletty.	Luonnonsuojelulaki 56 §
Muu toiminta	Veneiden ja kanoottien pito on sallittu Metsähallituksen suostumuksella erikseen sovituilla paikoilla.	

Muut luonnonsuojelusäädöksiin perustuvat määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Marjastus ja sienestys	Marjojen ja hyötysienien poimiminen on sallittu, elleivät liikkumisrajoitukset sitä estä.	Luonnonsuojelulaki 50 ja 56 §
Kalastus	Onkiminen ja pilkkiminen on sallittu, elleivät liikkumisrajoitukset tai kalastusrajoitukset niitä estä. Kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 69 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta yhdellä vavalla. Muu kalastus vaatii Metsähallituksen kalastusluvan.	Luonnonsuojelulaki 50 § Kalastuslaki 5 ja 7 §
Metsästys	Metsähallituksen suostumuksella saa ajaa hirveä ja valkohäntäkaurista. Alueella saa lopettaa haavoittuneen eläimen sekä ottaa haltuun kuolleen riistaeläimen alueen ulkopuolella tapahtuvaan metsästykseseen liittyvässä tilanteessa metsästyslain mukaisesti. Metsähallitus voi myöntää suostumuksen minkin ja supikoiran pyydystämiseen ja tappamiseen metsästyslain 7 luvussa säädetyn mukaisesti. Metsähallitus voi myöntää luvan poistaa sellaisia riistaeläinlajien yksilöitä, jotka aiheuttavat ilmeisen uhan ihmisen turvallisuudelle tai uhkaavat aiheuttaa omaisuudelle merkittävää taloudellista vahinkoa.	Luonnonsuojelulaki 50 ja 51 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Viranomaistoiminta	Kansallispuistossa saadaan tilanteen niin vaatiessa ryhtyä maanpuolustuksen, Rajavartio-laitoksen tehtävien, pelastustoiminnan, ihmisiin tai eläimiin tarttuvien tautien ja kasvintuhoojien torjunnan tai eläinsuojelun edellyttämiin välttämättömiin toimenpiteisiin sekä kaataa naapurikiinteistölle ilmeistä vaaraa aiheuttava puu. Toimenpiteet tulee toteuttaa siten, ettei niillä aiheuteta alueen perustamistarkoitukselle suurempaa haittaa, kuin on välttämätöntä. Liikkumista ja maastokulkuneuvojen käyttöä koskevat rajoitukset eivät koske kansallispuiston valvonta- ja hoitotehtävissä liikkuvia, eivätkä poliisi-, pelastus- ja palontorjuntatehtävissä tai vastaavissa viranomaistehtävissä liikkuvia.	Luonnonsuojelulaki 50 ja 56 §, Maastoliikennelaki 4 §
Viranomaistoiminta	Erätarkastajalla on oikeus ottaa haltuunsa metsästys-, keräily- ja muut välineet, joita on käytetty tai ilmeisesti aiotaan käyttää vastoin luonnonsuojelualuetta koskevia rauhoitus-säännöksiä tai -määräyksiä. Sama haltuunotto-oikeus koskee luonnonsuojelualueelta luvattomasti pyydystettyjä eläimiä ja luvattomasti otettuja kasveja sekä kaikkea muuta sellaista, mitä luonnonsuojelualueelta ei saa ottaa tai siellä käyttää.	Luonnonsuojelulaki 133 §
Muu toiminta	Metsähallitus voi myöntää luvan tieteellisessä tai opetuksellisessa tarkoituksessa tapahtuvaan eläinten tappamiseen ja pyydystämiseen sekä eläinten pesien, kasvien, elävien ja kuolleiden kasvinosien ja kivennäisnäytteiden vähäiseen ottamiseen.	Luonnonsuojelulaki 51 §

Muut määräykset

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Tulenteko	Avotulenteko on sallittu vain tähän tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla. Retkikeittimen käyttö on sallittu myös muualla. Maastopalovaroituksen aikana avotulenteko on kokonaan kielletty muualla kuin hormillisilla keittokatoksilla.	Pelastuslaki 6 §
Maastoliikenne lumettomana aikana	Maastoliikenne on kielletty. Metsähallitus voi myöntää lumipeitteisen ja lumettoman ajan lupia maastoliikenteeseen erityisin perustein Metsähallituksen maastoliikenneneperiaatteiden mukaisesti.	Maastoliikennelaki 4 §, Luonnonsuojelulaki 55 §

Toimintamuoto	Kuvaus	Säädökset
Maastoliikenne lumipeitteisenä aikana	Maastoliikenne on kielletty. Metsähallitus voi myöntää lumipeitteisen ja lumettoman ajan lupia maastoliikenteeseen erityisin perustein Metsähallituksen maastoliikenneperiaatteiden mukaisesti. Moottorikelkkailu on sallittu virallisilla moottorikelkkareiteillä.	Maastoliikennelaki 4 §, Luonnonsuojelulaki 55 §
Järjestetyt tapahtumat	Yleisötapahtuman järjestämiseen tulee hakea Metsähallituksen suostumus	Kokoontumislaki 13 §
Matkailuun liittyvä yritystoiminta	Kansallispuistossa reittien, taukopaikkojen ja muiden retkeilyrakenteiden hyödyntämiseen yritystoiminnassa tarvitaan yhteistyösopimus Metsähallituksen kanssa.	

Liitteet

Liitekartta

Liitekartta. Tiilikkejärven kansallispuiston järjestyssääntö. Rautavaara ja Sotkamo

